

FINANSTILSYNET

THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY

Alektum AS
Styret
Grev Wedelsplass 9
Postboks 2077 Vika
0125 OSLO

Vår referanse
24/8294
Deres referanse

27.03.2025

Tilsynsrapport

1 Innledning

Finanstilsynet gjennomførte tilsyn 2.til 4.september 2024 hos Alektum AS (heretter omtalt "foretaket"). Formålet med tilsynet var å kontrollere foretakets risikovurderinger, internkontroll, rutiner for inndrivelsesprosessen og avstemming av klientmidler, saksbehandlingen på stikkprøvebasis, og etterlevelsen av kravene i IKT-forskriften.

2 Finanstilsynets oppsummering

Foretaket hadde utstedt fullmakt til klientkonto til personer som ikke jobbet i foretaket, men i morselskapet som ikke har konsesjon til å drive inkassovirksomhet, noe som er i strid med regelverket. Foretaket har etter tilsynet utarbeidet nye og korrekte fullmakter. Fem av seks klientkontoer var feilaktig betegnet som foliokonto i stedet for klientkonto, selv om oppsettet på kontoen var riktig. Foretakets bankforbindelse oppdaget dette ved utstedelse av motregningserklæringene og har rettet opp feilen.

Foretaket har ilagt skyldner et skrivesalær som overstiger det som er tillatt. Hendelsen skjedde ved foretakets oppdatering av gjeldende satser og ble ikke meldt til Finanstilsynet, noe som er i strid med IKT-forskriften. Foretaket hadde vurdert at hendelsen ikke var i strid med god inkassosjikk og retting av sakene var ikke skjedd. Finanstilsynet mener korrekt retting innebærer at innbetalte utenrettslige inndrivingskostnader tilbakebetales, utenrettslige inndrivingskostnader fjernes på saker der innbetaling ikke er foretatt, og omfordeles i saker der salær og renter av disse er betalt, men saken som sådan ikke er sluttbetalt.

Finanstilsynet fant flere saker der sakene var mottatt til inndrivelse fra utlandet og påførte purregebyr fra oppdragsgiver var medtatt i de betalingsoppfordringene som var sendt fra foretaket. Foretaket har etter anmodning fra Finanstilsynet identifisert de sakene som er feil, og tilbakeført betalte inkassokostnader til skyldner.

3 Finanstilsynets merknader

Om motregningserklæring og klientkonto

Klientmidler skal holdes atskilt fra egne midler og midler som ikke tilhører klienter. Klientmidler som ikke utbetales snarest, skal settes inn på en bankkonto for klientmidler. Felles konto for klienter skal opprettes i inkassatorens navn og betegnes med "klientkonto". I tilfeller der det opprettes en særskilt konto for en enkelt klient, skal kontoens betegnelse i tillegg inneholde klientens navn.

Klientmidler kan bare opprettes i en bank som skriftlig har forpliktet seg til ikke å motregne kontoen med krav som banken måtte ha mot inkassatoren, jf. inkassoforskriften § 4-1 første til fjerde ledd.

Foretaket har i sin halvårsrapportering til Finanstilsynet første halvår 2024 bekreftet at "kundemidler i form av innskudd/penger er satt inn på klientbankkonto merket med "klientkonto". Ved foretakets henvendelse til bankforbindelsen om motregningserklæringer gjorde banken foretaket oppmerksom på at fem av seks klientmiddelkonti hadde feil benevnelse. Kontoene var merket foliokonto i stedet for klientkonto, men oppsettet var korrekt, slik at renter, omkostninger, o.l. ikke ble belastet. Finanstilsynet har mottatt bekreftelse fra foretakets bankforbindelse der det bekreftes at seks kontoer tilhørende foretaket er merket klientkonto. Banken har i samme brev erklært at banken ikke kan benytte innestående midler på klientkonto til motregning for ansvar som kontohaver måtte ha eller få ovenfor banken.

Om fullmakt til klientkonto

En klientkonto kan bare disponeres av den eller de inkassobevillingshavere som har den faglige ledelse av inkassovirksomheten eller etter skriftlig fullmakt fra en bevillingshaver, jf. inkassoforskriften § 4-1 femte ledd. Finanstilsynet fikk framlagt fullmakter som viste at det var gitt fullmakter til personer som ikke jobbet i foretaket, men i morforetaket i Sverige.

Det at et inkassoselskap setter bort behandlingen av klientmidler, som er en sentral del av en type virksomhet som er konsesjonspliktig, til selskap som ikke har konsesjon til å drive inkassovirksomhet på grunnlag av bevilling utstedt av Finanstilsynet, anses ikke betryggende og i samsvar med de intensjoner som ligger til grunn for inkassolovgivningen.

Klientmiddelbehandling er helt sentralt for utøvelsen av forsvarlig inkassovirksomhet, og er i kjernen av inkassators oppgaver. Etter Finanstilsynets vurdering vil utkontraktering av kjerneoppgaver ikke være forenlig med formålet bak konsesjonsordningen. Finanstilsynets standpunkt har sin bakgrunn i sikkerhetsaspektet ved at disposisjonsrett til klientkonto kun skal innehas av foretak/personer underlagt tilsyn i medhold av inkassoloven, og som har kunnskap om regelverkets krav til forsvarlig klientmiddelehandling. Finanstilsynet har i etterkant av tilsynet mottatt fullmakter som er i samsvar med regelverket og tar foretakets tilbakemelding til etterretning

Om skrivesalær

Hovedregelen er at det kan tas et beløp lik en halv gang rettsgebyret ved skriving av begjæring om tvangsfullbyrdelse. Tilsvarende beløp kan tas ved skriving av forliksklager. I 2024 var rettsgebyret 1277, – kroner og skrivesalæret var da maksimalt 638,50 kroner. Finanstilsynet fant under stikkprøvekontrollen at foretaket tok et skrivesalær på 639,- kroner i stedet for 638,50 i flere saker. Foretaket hadde senere endret skrivesalæret i fagsystemet til 638,– kroner av eget tiltak etter at feilen ble oppdaget.

Det er i strid med god inkassoskikk å bruke inkassometoder som utsetter noen for urimelig påtrykk, skade eller ulempe jf. inkassoloven § 8. Videre følger det av inkassoloven § 17 fjerde ledd at skyldner ikke har plikt til å dekke fordringshavers utenrettslige inndrivingskostnader dersom fordringshaveren, en inkassator eller andre som har bistått fordringshaveren, har opptrådt i strid med god inkassoskikk overfor skyldneren, jf § 8, [...]. Det er tilstrekkelig for at skyldners erstatningsplikt bortfaller, at god inkassoskikkbestemmelsen objektivt er overtrådt. Det er ikke krav om skyld. Generalklausulen om god inkassoskikk er generell og skiller ikke på hvilket tidspunkt i innfordringsprosessen regelbrudd finner sted. Forarbeidene sier heller ingenting som skulle tilsi at det har betydning når i innfordringsprosessen regelbrudd finner sted. I kommentarutgaven til inkassoloven skrevet av Ernst Moe mfl. er det på side 125 vist til at

Det må antakelig kreves at det er opptrådt i samsvar med god inkassoskikk helt frem til inkassooppdraget avsluttes. Selv om det ikke foreligger brudd på god inkassoskikk ved utsendelse av betalingsoppfordringen og andre brev, så kan det for eksempel i forbindelse med

senere arbeid eller oppgjør av kravet skje lovstridig opptreden som medfører tap av retten til dekning av inkassokostnader.

Hendelsen har medført at skyldnere har blitt avkrevd og betalt et for høyt skrivesalær, noe som er i strid med god inkassoskikk – uavhengig av beløpets størrelse.

Feil skrivesalær kan i tillegg også ha blitt tilkjent under den rettslige behandlingen av kravet, enten i forliksrådet eller ved avholdelse av utleggsforretning. Både lovens ordlyd og formålet med bestemmelsen tilsier etter Finanstilsynets vurdering at det ikke er grunn til å behandle spørsmålet om skyldners plikt til å erstatte inkassokostnader annerledes, selv om disse er tilkjent i rettskraftig dom eller utleggsforretning. Det avgjørende er at det er oppstått en feil i innfordringsprosessen og at skyldner har vært utsatt for urimelig påtrykk og dermed skal fritas fra å betale inkassokostnader, jf. inkassoloven § 17 fjerde ledd. Reelle hensyn trekker i samme retning.

Finanstilsynet har i tilsvarende saker lagt til grunn at der det er avkrevd og betalt et beløp i strid med god inkassoskikk, så skal salæret tilbakebetales. Finanstilsynet mener korrekt retting innebærer at innbetalte utenrettslige inndrivingskostnader tilbakebetales i saker som er oppgjort, og forventer at foretaket foretar slik tilbakebetaling. Hvis saken ikke er oppgjort, må eventuelle delinnbetalinger av utenrettslige inndrivingskostnader omfordeles. Foretaket kan for saker som ikke er oppgjort, starte saken på nytt med å sende et varsel om inkasso.

Foretaket har etter tilsynet endret den interne rutinen slik at faktisk leder kontrollerer oppstillingen før endringene gjennomføres i brev og fagsystem. Foretaket vil også rapportere eventuelle avvik til Finanstilsynet uten ugrunnet opphold.

Om utenlandske avgifter

For skriftlig purring som er sendt tidligst 14 dager etter kravets forfall, og som angir kravets størrelse og hva kravet gjelder, kan fordringshaveren kreve et beløp lik en tjuedel av inkassosatsen. For inkassovarsel etter inkassoloven § 9 som er sendt tidligst 14 dager etter kravets forfall, kan fordringshaveren kreve et beløp lik en tjuedel av inkassosatsen, jf. inkassoforskriften § 1-2. En fordringshaver kan aldri kreve høyere samlet erstatning for kostnader ved å ha engasjert en inkassator og for andre kostnader ved utenrettslig inndrivning enn det som følger av § 2-2 til § 2-6. Inkassosatsen er kr 700.- kroner, jf. inkassoforskriften 2-1.

Under tilsynet fant Finanstilsynet at det i enkelte fakturaer fra en fordringshaver i utlandet var krevd et beløp benevnt "avgifter". De påførte "avgiftene" som foretaket opplyste var purregebyr, ble videreført i den betalingsoppfordringen som ble sendt fra foretaket. Skyldner ble derfor krevet for en høyere samlet erstatning for inkassokostnader enn det som følger av inkassoforskriften § 2-2 til § 2-6. Inndrivelse av krav i Norge som grunner i utenlandske krav, skal skje etter nasjonal rett. De påførte purregebyrene fra oppdragsgiveren i utlandet kan derfor ikke videreføres i de betalingsoppfordringene som sendes fra foretaket, jf. inkassoforskriften § 2-1 første ledd. Foretaket har i sin tilbakemelding til Finanstilsynet redegjort for at de sakene hendelsen gjaldt er rettet ved refusjon eller omfordeling av inkassokostnader.

Vi ber foretaket sende kopi av dette brevet til revisor.

For Finanstilsynet

Arne Solberg
seksjonsleder

Elisabeth Selvik
seniorrådgiver